Modul 5: Intelektualna onesposobljenost

O intelektualnoj onesposobljenosti

Što je intelektualna onesposobljenost?

Kad je osoba intelektualno onesposobljena, to znači da ima smanjen kapacitet za učenje i primjenu novih vještina. Takve osobe mogu imati poteškoće u razumijevanju novih ili složenih informacija, pa im može trebati dodatna pomoć oko učenja novih stvari. Mala djeca s intelektualnom onesposobljenošću mogu pokazivati kašnjenja u razvoju - na primjer, duže im treba da nauče sjediti, puzati ili hodati. Neke osobe imaju i problema s komunikacijom te uspostavljanjem i održavanjem odnosa s drugim ljudima. Mogući su i problemi u interakciji s okolinom, to jest, socijalnim ili adaptivnim funkcioniranjem (WHO, 2019.).

Slabo adaptivno funkcioniranje znači da će se osobe s intelektualnom onesposobljenošću možda teško nositi s nekim aspektima života, kao što su:

- Posao
- Škola
- Briga o sebi
- Svakodnevni zadaci
- Osobna higijena
- Kuhanje
- Čišćenje
- Odlazak u trgovinu

Fotografija: https://imgbin.com/png/hWqs89Rj

Kakva ponašanja su tipična za osobe s intelektualnom onesposobljenošću?

Izraz intelektualna onesposobljenost uključuje brojna stanja, tako da se ponašanja razlikuju od pojedinca do pojedinca. Međutim, postoje neke uobičajene osobine koje su zajedničke mnogim ljudima s intelektualnom onesposobljenošću. To uključuje:

- Poteškoće u kontroliranju vlastitih poriva
- Poteškoće u kontroli ili regulaciji emocija
- Niska tolerancija na frustraciju
- Antisocijalna ponašanja

Smanjena sposobnost razumijevanja i poštivanja društvenih pravila može značiti da će dijete s intelektualnom onesposobljenošću imati problema u igri s drugom djecom ili, na primjer, u čekanju u redu za nešto.

Fotografija: https://pixabay.com/photos/back-to-school-school-pen-pencil-183533/

Problematična ponašanja

Neki ljudi s intelektualnom onesposobljenošću katkad iskazuju "problematično ponašanje." To uključuje agresivna ili nasilna ponašanja kojima osoba može nanijeti ozljede sebi ili drugima, kao i antisocijalna ponašanja poput krađe. Ovakva ponašanja mogu prouzročiti mnogo stresa roditeljima i njegovateljima te stvoriti značajne probleme pružateljima usluga skrbi (Inoue, 2019.).

Istraživanja pokazuju da se između 10% i 40% djece s intelektualnom onesposobljenošću može ponašati problematično. Ovo češće pogađa djecu s teškim intelektualnim poteškoćama, ADHD-om, autizmom, senzoričkim oštećenjima ili poremećajem raspoloženja. Uz to, nedostatak podrške i smanjen pristup potrebnim uslugama može dodatno otežati problem.

Problemi

O većini osoba s intelektualnom onesposobljenošću brine član obitelji - obično roditelj, ali ponekad i sestra/brat. Njegovatelji su češće ženski srodnici nego muški - iako to nije uvijek slučaj. Ovisno o intenzitetu potrebe za njegom i o tome postoje li i drugi zdravstveni problemi (poznati i kao komorbiditeti), ovo je katkad posao s punim radnim vremenom.

Slika: https://imgbin.com/png/G05cN1Rs

Što zabrinjava njegovatelje?

- **Zdravlje i dobrobit voljene osobe**
- **Sigurnost voljene osobe**
- **Društvena uključenost voljene osobe**
- **Briga o sebi**

Fotografija: Nathan Anderson, Unsplash

Uz pravu podršku, ne postoji razlog zašto se osoba s intelektualnim poteškoćama ne bi aktivno uključila i sudjelovala u društvu.

Slika: https://imgbin.com/png/jk9C5Efa

Što se može poduzeti?

- Potrebe ljudi s intelektualnom onesposobljenošću razlikuju se od pojedinca do pojedinca i od uvjeta do uvjeta, pa ne postoji jedinstven pristup u razradi strategija za pomoć osobi kojoj pružate skrb.
- Ipak, postoje određeni koraci koje njegovatelji mogu poduzeti u procjeni potreba svoje voljene osobe i pružanju podrške.

Foto: https://imgbin.com/png/2UKx86AD

Korisne strategije:

- Usvajanje pristupa usredotočenog na osobu
- Uspostavljanje rutina
- Svođenje problematičnih ponašanja na minimum

Fotografija: Nathan Anderson, Unsplash

Želite li saznati više?

Naš interaktivni paket resursa otkrit će vam

- sve što bi vas kao njegovatelja moglo zanimati
- kako si možete pomoći
- kako da se nosite s teretom brige za oboljelog
- kako da izbjegnete stres i pregorijevanje
- kako da se nosite sa svojim emocijama
- kako da prihvatite to stanje
- i mnogo više!

Također, ovdje ćete pronaći ćete vježbe i aktivnosti, i za VAS i za osobu o kojoj brinete!

Paket resursa bit će dostupan u ljeto 2020. godine!
https://developfc.csicy.com/hr/english-4/